

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2020/0365 (COD)

14262/20
ADD 3

PROCIV 105	ECOFIN 1182
JAI 1132	ENV 832
COSI 258	SAN 490
ENFOPOL 354	CHIMIE 69
CT 121	RECH 539
COTER 120	DENLEG 90
ENER 512	RELEX 1037
TRANS 621	HYBRID 49
TELECOM 277	CYBER 283
ATO 91	ESPACE 85

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2020 m. gruodžio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2020) 359 final
Dalykas:	KOMISIJS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie pasiūlymo dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2020) 359 final.

Pridedama: SWD(2020) 359 final

Briuselis, 2020 12 16
SWD(2020) 359 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl ypatingos svarbos
subjektų atsparumo**

{COM(2020) 829 final} - {SEC(2020) 433 final} - {SWD(2020) 358 final}

Santraukos lentelė
Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų atsparumui užtikrinti skirtų papildomų priemonių poveikio vertinimas (2020 m. Komisijos darbo programos klausimas)
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Siekiant teikti esmines paslaugas naudojant ypatingos svarbos infrastruktūros objektus, kurie padeda užtikrinti gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas arba ekonominę veiklą Sąjungoje, būtina, kad tokios paslaugos būtų teikiamos patikimai, o atitinkami operatoriai turi būti atsparūs dabartinei ir ateityje numatomi rizikai (pvz., gamtiniams pavojams, hibridiniams veiksams, terorizmui, incidentams pasinaudojant vidine informacija, ekstremaliosioms visuomenės sveikatos situacijoms arba nelaimingiems atsitikimams). Dabartinė Europos sistema ne iki galo atitinka tikslą ir nėra orientuota į ateities uždavinius. Nepaisant 2008 m. Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų direktyvos ir kitų ES ir nacionalinio lygmens priemonių, kurių buvo imtasi nuo to laiko, operatoriai ne visada yra tinkamai apsirūpinę, kad pašalintų riziką, atsirandančią dėl vis sudėtingesnių veiklos aplinkybių, kurioms, be kita ko, būdingas dinaminis rizikos pobūdis ir didesnė sektorių tarpusavio priklausomybė. Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų direktyva, kuri veikiau buvo orientuota į turto apsaugą, o ne operatorių atsparumą, skirta nedideliui skaičiui Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, darančių tarpvalstybinį poveikį dviejuose sektoriuose (energetikos ir transporto). Be to, nacionaliniu lygmeniu esama įvairių požiūrių ir trūkumų, susijusių su sektorių aprėptimi, kriterijais, rizikos vertinimu, keitimusi informacija ir pan. Todėl atsiranda kliūčių tinkamam vidaus rinkos veikimui, stipriai apsunkinamas operatorių gebėjimas patikimai ir netrukdomai be jokių nepagrįstų apribojimų teikti atitinkamas paslaugas visoje Sąjungoje.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Bendrasis iniciatyvos tikslas yra užtikrinti nuolatinį esminių paslaugų teikimą vidaus rinkoje didinant ypatingos svarbos infrastruktūros objektų operatorių (kurie pasiūlyme įvardijami kaip ypatingos svarbos subjektai) atsparumą valstybėse narėse. Šis bendrasis tikslas bus pasiektas įgyvendinant šiuos konkrečius tikslus: • užtikrinant geresnį rizikos ir tarpusavio priklausomybės supratimą, taip pat supratimą apie šios rizikos šalinimo priemones; • užtikrinant, kad valstybių narių institucijos nustatytų visus ypatingos svarbos subjektus, veikiančius visuose pagrindiniuose sektoriuose; • užtikrinant, kad įvairi atsparumo didinimo veikla atsispindėtų viešojoje politikoje ir praktinėje veikloje, ir • stiprinant gebėjimus ir gerinant suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą bei komunikaciją.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
ES intervencija yra pagrįsta atsižvelgiant į bendrą įvairios rizikos, su kuria Europoje susiduria ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, kurie tampa vis labiau priklausomi vienas nuo kito, operatoriai, pobūdį, taip pat į nacionalinių taisyklių šiuo klausimu skirtumus, dėl kurių sumažėja operatorių gebėjimas teikti savo paslaugas vidaus rinkoje. Esminių paslaugų teikimo tarpvalstybinis pobūdis reiškia, kad net vietos lygmens sutrikdymai gali sukelti plataus masto pasekmes Europai, kurias vargu ar būtų galima pagrįstai pašalinti nacionaliniu lygmeniu. Nuoseklus ES masto požiūris į visų šioje srityje kylančių pavojų keliamos rizikos valdymą padėtų užtikrinti, kad visi atitinkami operatoriai imtųsi tinkamų atsparumo didinimo priemonių. Tai savo ruožtu padėtų užtikrinti patikimesnį esminių paslaugų teikimą ir prisidėtų prie vienodesnių sąlygų vidaus rinkoje.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Apsvarstytos keturios politikos galimybės.
Pagal 1 politikos galimybę numatytos savanoriškos, ne teisėkūros procedūra priimamos priemonės, kuriomis skatinamas bendresnis požiūris ir dalijimasis informacija, papildantys dabartinę Europos ypatingos svarbos

infrastruktūros objektų direktyvą.

Pagal **2 politikos galimybę** numatyta peržiūrėti dabartinę Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų direktyvą siekiant suderinti sektorių aprėptį su dabartine Tinklų ir informacinių sistemų (TIS) direktyva ir patikslinti Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų operatorių atrankos kriterijus ir jiems taikomus reikalavimus, pvz., išlaikyti operatoriaus atsparumo planus. Tiek valstybės narės, tiek paskirti Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų operatoriai taip pat turėtų atlikti rizikos vertinimus.

O 3 politikos galimybė yra susijusi su dabartinės Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų direktyvos pakeitimu bendrą sistemą nustatančia teisine priemone, siekiant didinti ypatingos svarbos subjektų, veikiančių bent jau tuose sektoriuose, kuriuose taikoma TIS direktyva, atsparumą ir šiuo atžvilgiu gerinti vidaus rinkos veikimą. Įgyvendinimą paremtų Komisijoje veikiantis žinių centras. Valstybių narių būtų reikalaujama, remiantis rizikos vertinimu, nustatyti ypatingos svarbos subjektus, kuriems būtų taikomi kitokie atsparumo didinimo reikalavimai. Valstybės narės ir ypatingos svarbos subjektai būtų įpareigoti atlikti rizikos vertinimus. Taip pat būtų numatyta Europos mastu ypač reikšmingų ypatingos svarbos subjektų nustatymo procedūra ir šiems subjektams taikomos tam tikros konkrečios taisyklės.

4 politikos galimybė apima visus 3 galimybės aspektus. Be to, Komisija atliktų aktyvesnį vaidmenį paskiriant ypatingos svarbos subjektus, taip pat būtų sukurta speciali ES ypatingos svarbos subjektų atsparumo agentūra.

Išnagrinėjus kiekvienos galimybės numatomą poveikį ir vertę, tinkamiausia galimybė yra 3 galimybė – ji padėtų sukurti visapusiškesnę atsparumo sistemą, kurioje būtų atsižvelgta į dabartines ES priemones ir nacionalinius ypatumus.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Ribotas skaičius valstybių narių ir operatorių manė, kad dabartinė sistema yra pakankama, ir pirmenybę teikė pagal 1 galimybę numatytiems savanoriškos priemonės. Dėl 2 galimybės viena valstybė narė pageidavo, kad būtų išlaikytas dabartinis dėmesys Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektams, o kitos valstybės narės pirmenybę teikė Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų koncepcijos peržiūrai, kad būtų įtraukti aiškų Europos aspektą turintys infrastruktūros objektai. Dauguma valstybių narių pirmenybę teikia 3 galimybei. Operatoriai labiausiai pritarė 2 ir 3 galimybėms. Iš visų galimybių 4 galimybei valstybės narės ir operatoriai parodė mažiausiai palankumo; buvo laikomasi nuomonės, kad galimybė yra per daug intervencinio pobūdžio ir nelanksti, t. y. joje nesuteikta galimybė atsižvelgti į sektoriaus specifiką.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausių galimybių (jei jų nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Atsižvelgiant į svarbų vaidmenį, kurį ES piliečių gyvenime ir ES ekonomikoje atlieka esminės paslaugos, didesnis operatorių atsparumas būtų naudingas visų ekonomikos sektorių dalyviams, įskaitant mažąsias, vidutines ir dideles įmones. Be teigiamo poveikio pavienėms įmonėms, ES lygmens pastangos užtikrinti nepertraukiamą esminių paslaugų teikimą taip pat padėtų didinti bendrą ekonomikos stabilumą ir dar labiau padidinti ES rinkos patrauklumą investuotojams.

Be ekonominio poveikio, pagal 3 galimybę numatytos atsparumo didinimo priemonės taip pat sumažintų sutrikdymų skaičių, padėtų užtikrinti saugesnes darbo sąlygas, pagerintų ES piliečių gyvenimo kokybę ir sveikatą. Iš tiesų, kuo patikimiau teikiamos esminės paslaugos, tuo didesnė tikimybė, kad piliečiai naudosis ekonominiais ir socialiniais privalumais, taip pat privalumais švietimo, profesinėje ir pramogų srityse. Be to, papildomos pastangos mažinti esminių paslaugų teikimo sutrikdymų dažnumą ir rimtumą taip pat turėtų teigiamą aplinkosauginį poveikį, atsižvelgiant į tai, kad jos padėtų užtikrinti veiksmingesnį išteklių naudojimą ir tvaresnius vartojimo ir gamybos modelius ES.

Kokios būtų tinkamiausių galimybių (jei jų nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
Pagrindinės valstybių narių išlaidos būtų susijusios su nacionalinių strategijų rengimu, rizikos vertinimų atlikimu ir ypatingos svarbos subjektų nustatymu, taip pat priežiūra ir vykdymo užtikrinimu. Tačiau tai darydamos kompetentingos institucijos galėtų remtis esama politika ir procesais, įskaitant strategijos dokumentus, rizikos vertinimo taisykles, taip pat Tinklų ir informacinių sistemų direktyvoje nustatyta paskyrimo procedūra, ir visa tai padėtų atlikti įgyvendinimo veiksmus ir sumažinti bendras išlaidas. Nustatytų ypatingos svarbos subjektų patiriamos tiesioginės išlaidos prireikėtų būtų susijusios su atliekamais operatoriaus lygmens rizikos vertinimais, taikomomis tinkamomis organizacinėmis ir (arba) techninėmis priemonėmis, siekiant didinti operatorių atsparumą, ir pranešimu apie incidentus kompetentingoms institucijoms, jeigu šie veiksmai dar nėra atliekami.
Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?
Tikimasi, kad tarp tų operatorių, kuriems įvairios galimybės daro poveikį, poveikį patiriančių MVĮ skaičius bus mažas. Tokiuose sektoriuose, kaip antrai transporto, energetikos arba vandens, subjektai, kurie, tikėtina, bus paskirti ypatingos svarbos subjektams, paprastai yra vidutinės arba didelės įmonės, turinčios tūkstančius darbuotojų, o kituose sektoriuose veikiančių ypatingos svarbos subjektų dydis gali būti mažesnis. Pavyzdžiui, suprantama, kad sveikatos sektoriuje MVĮ gali teikti konkrečias, ypač sudėtingas technines arba specializuotas paslaugas. Tačiau šioje padėtyje esančios MVĮ pagrįstai skatinamos užtikrinti aukštą atsparumo lygį savo iniciatyva ir (arba) joms taikomi konkretūs nacionaliniai ir (arba) Europos lygmens reikalavimai, todėl papildomos išlaidos, susijusios su tinkamiausia galimybe, yra sumažinamos.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administracinėms institucijoms?
Kompetentingos valstybės narės institucijos patirs tam tikrą poveikį, susijusį su konkrečiomis pareigomis, pvz., reguliariais nacionalinio lygmens rizikos vertinimais, nacionalinėmis strategijomis ir priežiūros bei vykdymo užtikrinimo reikalavimais. Be to, taip pat atsiras tam tikrų išlaidų dėl poreikio teikti papildomą paramą operatoriams, kurie nustatyti kaip ypatingos svarbos subjektai, kad jie įvykdytų savo pareigas, atsirandančias dėl teisės aktų.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Netaikoma.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus peržiūrėta?
Teisėkūros procedūra priimamo akto poveikio vertinimas bus atliekamas kas ketverius metus praėjus galutiniam teisėkūros procedūra priimamo teisės akto įgyvendinimo terminui, siekiant užtikrinti, kad būtų pakankamai daug laiko iniciatyvos poveikiui įvertinti ją visapusiškai įgyvendinus visose valstybėse narėse.